

BLUE BERET

Den norske FN-styrken i Libanon
KONTINGENT XXV

Blue Beret MINNEBOK

**for
den XXV norske FN-kontingenten
i Sør-Libanon**

Mai-November 1990

Kjæreleser!

Endelig holder du en utgave av Blue Beret i hånden! Faktisk den første og siste denne kontingenten, hvis vi da ser bort fra introduksjonsnummeret.

Det var meningen at det skulle bli flere nummer, men som de fleste av dere vel kjenner til, så overtok kontingent XXV et stort underskudd på velferdskontoene etter kontingent XXIV. Og det er fra velferdskontoen PIO får penger til å trykke Blue Beret. Penger kom det først i oktober, og da bestemte vi oss for å bruke dem på å lage et litt fyldig nummer av Blue Beret - en slags "minnebok".

Det er mulig du vil savne stoff om både avdelinger og hendelser, men fordi vi har vært nødt til å ta hensyn til økonomien når det gjelder produksjonen av denne "boka", har vi dessverre ikke fått med alt det vi gjerne ville ha skrevet om.

Det produktet du nå holder i hånden er vel egentlig en mellomting mellom et nummer av Blue Beret og en minnebok. Vi håper likevel du finner noe av interesse mellom permene, og at den vil representere et lite minne fra den tiden du tjenestegjorde i Libanon.

Blue Beret Minnebok

utgitt av

Presse- og informasjonsseksjonen

ved den norske FN-kontingenten

PIO kaptein Stein Heidal

AssPIO fenrik Ola Ramsøy Nystøyl

PIOass korporal Richard Kongsteien

©1990

Der ikke annet er avmerket, er det PIO-seksjonen som står for tekst og bilder

Trykket hos Dizengoff Press Ltd, lay-out og sats ved PIO-seksjonen på Macintosh, opplag: 1000 eks.

LIBANON OG MIDT-ØSTEN

MIDT-ØSTEN

Problemene som i Libanon har foranlediget etableringen av UNIFIL, er sammenfallende med problemet som har skapt den såkalte Midt-Østen -konflikten. Denne politiske og militære konflikt har eksistert siden 1948, da Israel ble opprettet som selvstendig stat. I hele perioden etter 1948 har det hersket krigstilstand i Midt-Østen, og flere åpne kriger har brutt ut. Kjernen i Midt-Østen -konflikten er det palestinske spørsmål, skjebnen og fremtiden til det palestinske folket, som utgjorde majoriteten i territoriet som ble til Israel i 1948.

Etter det tyrkiske (ottomanske) nederlag i den 1 verdenskrig, ble Palestina på San Remo-konferansen i april 1920 gitt Storbritannia som mandatområde under Folkeforbundet. I 1946 fikk en del av mandatområdet selvstendighet med navnet Jordan (Transjordan opprinnelig).

I april 1947 avsto Storbritannia ansvaret over Palestina, og henviste landets framtid til FN. Generalforsamlingen i FN vedtok 2 november 1947 en resolusjon som gikk inn for å dele Palestina i seks deler, hvorav tre (56% av arealet) skulle utgjøre en jødisk stat.

Jerusalem skulle være en internasjonal sone, administrert av FN.

Da britene formelt og endelig trakk seg ut av mandatområdet Palestina 14 mai, ble staten Israel øyeblikkelig proklamert, og FN-planen aldri satt ut i livet.

Forut for opprettelsen av staten Israel, hadde det vært omfattende arabisk motstand mot økende jødisk innvandring til Palestina. I 1920 utgjorde jødene bare 8% av befolkningen i Palestina, og eide bare 2% av jorda. Etter omfattende ulovlig innvandring, var den jødiske befolkningen på ca 650,000, eller ca 40% i 1948.

De jødiske organisasjoner som arbeidet for opprettelsen av en jødisk stat, tok også militære midler i bruk for å nå målet. De militære gruppene Haganah, Palmach, Irgun og Stern kjempet alle en geriljakrig for å vinne fram. Deres aksjoner var sterkt medvirkende til at britene oppga sitt mandatansvar, og etter dannelsen av staten Israel, ble Haganah omdannet til den nasjonale, israelske hær, i dag kjent som IDF.

ARABISK-ISRAELSK KRIGER

Jødernes proklamering av staten Israel førte til at den første arabisk-israelske krig brøt ut i 1948, ved at styrker fra Jordan og Egypt angrep den nye staten. Israel slo angrepet tilbake, og la under seg mer territo-

rium enn hva FN-planen hadde tiltenkt den jødiske staten. Jerusalem ble delt, Jordan okkuperte Vestbredden, Egypt Gaza-stripen. En våpenhvile ble inngått mellom partene, og FN's første fredsbevarende operasjon ble lansert for å overse at avtalen ble holdt. "United Nations Truce Supervision Organization" (UNTSO). På 50-tallet rustet Egypt opp, og ble av Israel betraktet som en trussel. Etter at president Nasser i juli 1956 nasjonaliserte Suez-kanalen, inngikk Israel en hemmelig pakt med Frankrike og Storbritannia, og innvaderte Egypt gjennom Sinai i oktober, med påfølgende militær intervensjon fra Frankrike og Storbritannia, mot egypterne. Ikke før en FN-styrke ble satt inn, trakk Israel seg til slutt ut av Gaza i mars 1957. FN-styrken var United Nations Emergency Force (UNEF), hvor Norge som i UNTSO-deltok.

Etter fredsslutningen hersket en spent situasjon mellom Israel og de arabiske stater, samtidig som palestinsk gerilja ble støttet av araber-landene i sin kamp mot Israel.

I mai 1967 mobiliserte Egypt, Jordan, Syria og Israel alle sine armeer, og 5 juni gikk Israel til et overraskende angrep mot flyplasser i Egypt, Irak, Jordan og Syria. Etter seks dagers kamper var den tredje arabisk-israelske krig over, og Israel hadde okkupert Sinai og Golan-høydene.

Den fjerde krigen brøt ut i oktober 1973, da egyptiske styrker krysset Suez-kanalen, brøt gjennom den israelske Bar Lev-linjen og gjenerobret deler av Sinai. Samtidig angrep Syria på Golan. Etter vel to ukers kamper ble en våpenhvile vedtatt etter initiativ fra FN, og en ny FN-styrke ble sendt til området for å danne en buffer mellom partene. UNEF II. I 1974 ble en FN-styrke satt inn på Golan. "United Nations Disengagement Observer Force" (UNDOF).

I 1978 begynte de såkalte Camp-David forhandlingene mellom Egypt og Israel, med USA's president Jimmy Carter som mekler. De førte til to rammeavtaler om fredelig sameksistens mellom de to land, og en fredsavtale ble undertegnet 27 mars 1979. Initiativet til fredsprosessen ble tatt av Egypts president Anwar el-Sadat, som i desember 1977 besøkte Israel og talte i den israelske nasjonalforsamling, Knesset. Sammen med statsminister Menachem Begin ble Sadat tildelt Nobels fredspris for denne avtalen. Avtalen innebar blant annet en israelsk tilbaketrekning fra Sinai, og følgelig ble UNEF II trukket ut.

LIBANON

I oldtiden tilhørte dagens Libanon det fønikiske riket, og en rekke arkeologiske minner finnes fra den tid, blant annet i Tyr, Baalbek og Byblos. Tyr og Saida var begge blant de viktigste handelssentra for ca 5000 år siden, og handelen gikk blant annet med det gamle Egypt.

Gjennom tidene har det territorium som senere ble til Libanon ligget under forskjellige utenlandske herrer - som en del av de egyptiske, assyriske, persiske, makedonske og romerske riker. Tidlig på 600-tallet ble

islam introdusert i Libanon, men kristne samfunn levde i relativt stor frihet under muslimsk styre. Fra Tripoli og Saida falt for korsfarerne i 1109-10, og til det kom under mamelukkernes styre i 1291, var mye av Libanon styrt av de kristne korsfarere. I tidsrommet 1516 og frem til slutten av 1 verdenskrig, ble Libanon styrt av ottomanerne (tyrkerne), og landet kom igjen under muslimsk styre. De kristne holdt først og fremst til i Libanon-fjellene nordøst for Beirut.

Etter Tyrkias nederlag under den 1 verdenskrig, kom Libanon under fransk styre. Frankrike ble gitt Libanon som mandat-område under San Remo konferansen i 1920, og proklamerte samme år staten Stor-Libanon.

I 1926 fikk Libanon sin første grunnlov, og landet ble republikk. En fransk-libanesisk avtale om selvstendighet ble undertegnet i 1936, men ikke satt ut i livet.

I 1940 kom Libanon under Vichy-Frankrikes kontroll, men ble i 1941 okkupert av britiske og frie franske tropper.

I 1943 erklærte Libanon seg som selvstendig stat, med Bishara Khoury som president og Riad Solh som statsminister.

NASJONALPAKTEN

Fra 1943 stammer den såkalte nasjonalpakten, som definerer maktfordelingen mellom de religiøse grupperingene i Libanon, og som i vår tid er en av kildene til borgerkrigen.

Den fastsetter at landets president alltid skal være en kristen, at statsministeren skal være sunni-muslim, mens shiia-muslimene besetter posten som president for nasjonal-forsamlingen. Hærsejefen skal være en maronitt (kristen), mens hans stabssjer skal være druser.

Også i nasjonalforsamlingen er det fastlagt hvor mange representanter hver av de religiøse grupperinger skal ha. Tilsammen består forsamlingen av 99 medlemmer, hvorav 55 kristen. I alle deler av forvaltningen skal forholdstallet mellom kristne og muslimer være som fem til fire. Mellom de to muslimske gruppene, sunnier og shiiaer, har sunniene en representant mer (20).

RELIGIØSE GRUPPER

Nasjonalpakten, og maktfordelingen mellom religiøse grupperinger, er basert på et tallmessig forhold mellom kristne og muslimer, og mellom sunnier og shiiaer som i dag ikke lenger holder stikk. Libanons folketall er usikkert og baserer seg i dag på anslag. Ifølge FN-overslag var folketallet 2,653,000 i 1983, andre oppgaver antyder vel 3 millioner.

Fordelingen mellom de ulike religiøse grupperinger er også høyst usikker, men et anslag fra 1977 går ut på at de kristne utgjorde vel 35% av befolkningen, musli-

menne 53% og druserne 7%. Druserne regnes om en egen religiøs gruppering, og ikke som muslimer, selv om deres religion opprinnelig har sitt utspring i islam. Blant muslimene anslås sunniene å telle 26% og shiianene 27%. Det er grunn til å tro at forskjellen i dag er større i shiianenes favør, og at de er den største religiøse gruppering i Libanon.

Største religiøse grupperinger (anslag i % 1977).

1. Shiiaer	27%
2. Sunnier	26%
3. Maronitter	23%
4. Drusere	7%
5. gresk-ortodokse	7%

PALESTINERNE

Som en følge av opprettelsen av staten Israel i 1948, og den terror som fulgte denne prosessen, strømmet palestinske flyktninger til Libanon. Som libanesere er palestinerne også arabere, noen gang betegnet som Palestina-arabere, etter deres hjemland, Palestina.

FN har en egen organisasjon til å arbeide for palestinske flyktninger - United Nations Relief and Works Agency for Palestinian Refugees (UNRWA) - og denne hadde pr juni 1985 registrert totalt 2,093,545 Palestina-flyktninger i Midt-Østen. Av disse var 263,539 bosatt i Libanon, av disse 135,941 i leire.

Mange palestinere bosatt i Libanon er ikke registrert som flyktninger, totalt ken det dreie seg om over 400,000. Etter sammenstøtet mellom palestinske organisasjoner og jordanske myndigheter i 1970, ble Den palestinske frigjørings-organisasjonen (PLO) tvunget til å flytte sitt hovedkvarter fra Amman, og valget falt på Beirut. Sammen med PLO-ledelsen fulgte en ny strøm av palestinske flyktninger til Libanon. PLO er av FN anerkjent som det palestinske folkets eneste rettmessige representant, og har observatørstatus i verdens-organisasjonen. PLO er også medlem av Den arabiske liga, som i 1969 sto bak den såkalte Kairo-avtalen, hvor PLO med libanesiske myndigheters samtykke blir gitt anledning til å opprette militære baser på libanesisk territorium.

PLO opprettet flere slike, i de større byene og i Sør-Libanon, hvor det ble rettet nålestikksangrep mot Israel (med palestinske øyne. Okkupert Palestina).

Palestinere og PLO etablerte etter manges oppfatning en "stat i staten" i Libanon, med egen militær styrke, egen industri og forretningsvirksomhet. Flere steder i landet var det gnisninger mellom palestinere og libanesere og palestinerne ble også stilt i miskreditt gjennom israelske hevnaksjoner mot mål i Libanon på grunn av palestinske angrep mot Israel. Hevnaksjonene var rettet både mot palestinske og libanesiske mål, militære som sivile.

BORGERKRIG

Det er vanlig å regne borgerkrigens utbrudd i Libanon til 1975 men allerede i 1958 fant den første runde sted, de unge nasjonalister inspirert av Nassers pan-arabisme revolterte mot den kristne, konservative, president Camille Chamoun. En ung generasjon muslimer begynte da å kreve en mer rettferdig fordeling av den politiske makt i Libanon, og en politikk for å bygge bro over de store sosiale skillene i landet.

Hva man vanligvis tenker på som den libanesiske borgerkrig, startet våren 1975, og den enkeltstående handling som oftest trekkes fram som krigens påbegynnelse, var falangistiske soldaters angrep på en buss 13 april, hvor 27 palestinske passasjerer ble drept.

Andre kan hevde at krigen startet ved at hæren grep inn mot en demonstrasjon som i Saida i februar støttet muslimske fiskeres økonomiske krav mot maronittiske (kristne) forretnings menn.

Forklaringen på borgerkrigen er grovt sett todelt. Den har religiøse overtoner, og det er en krig rettet mot palestinerne som fofeste i Libanon. Ingen av delene er alene riktig. Det er mer korrekt å si at den libanesiske borgerkrigen har sitt utspring i sosiale og politiske krav fra en underprivilegert del av befolkningens shiiaene.

Shiiaene er i dag den største av de religiøse grupperingene i Libanon, men har minst makt. Shiiaene utgjør også den økonomisk dårligst stilte del av befolkningen, og krigen har i stor grad vært en kamp om politisk makt og bedre økonomiske/sosiale kår for shiiaene. PLO hadde ikke noe opprinnelig ønske om å delta i borgerkrigen, men enkelte palestinske grupperinger sluttet seg til en allianse av libanesiske venstreorganisasjoner, og kampene sto mellom denne og kristne grupperinger organisert i en forent front på den andre siden.

ISRAELSK INVASJON

11 mars 1978 gjennomførte en palestinsk geriljagruppe et raid inn i Israel, og under et angrep på en buss ved Tel Aviv ble 35 mennesker drept.

Israel svarte tre dager senere med å gå til invasjon av Libanon. Med bakkestyrker på 20-25.000 mann, støttet av stridsvogner, artilleri, fly og marinefartøyer, invaderte Israel for å skape en "sikkerhetssone" nord for sin grense. Invasjonen var dels en hevnaksjon for den palestinske gerilja-aksjonen i Tel Aviv, men fra israelsk side også et forsøk på å forhindre framtidige palestinske angrep. En av målsettingene var derfor å utrydde de palestinske basene i Sør-Libanon. Israelerne møtte palestinsk motstand, men klarte å innta flere av deres baser, blant dem Naqoura, Kh. am, Raschaiya al Foukhar og Ebel es Saqi.

Da en våpenhvile ble oppnådd 21 mars hadde israelerne bitt seg fast i et belte fra den israelske grensen og til Litani-elven. 19 mars hadde FN's sikkerhetsråd vedtatt en resolusjon som krevde full israelsk tilbaketrekning, og som gikk inn for å danne en fredsbevarende styrke for å påse at Israel trakk seg ut av Libanon. "United Nations Interim Force In Lebanon" (UNIFIL).

UNIFIL

United Nations Interim Force In Lebanon (UNIFIL) ble opprettet gjennom vedtak i FN's sikkerhetsråd 19 mars 1978, etter at den libanesiske regjering hadde levert klage over den israelske invasjonen av Sør-Libanon 15 mars. I sin protest slo regjeringen fast at den ikke var ansvarlig for det palestinske nærværet i den sørlige del av landet, og at den ikke hadde noen forbindelse med palestinske kommandooperasjoner.

Etter forslag fra USA, vedtok sikkerhetsrådet 19 mars sin resolusjon 425 (1978, der det kreves at Israel skal trekke seg helt ut av Libanon. Resolusjonen slår også fast etableringen av UNIFIL, som får som sitt mandat å

- bekrefte tilbaketrekningen av israelske styrker,
- gjenopprette internasjonal fred og sikkerhet, og
- bistå den libanesiske regjering i å ta tilbake den effektive autoritet over området."

UNIFIL skulle settes sammen av FN's medlemsland, og skulle etableres så snart som mulig og i samarbeid med UNTSO. For å unngå forsinkelser, ble to avdelinger fra allerede eksisterende operasjoner i Midt-Østen avsett til UNIFIL, et forsterket iransk kompani fra UNDOF og et svensk fra UNEF, samt et logistikk-element og en sambandsgruppe fra den kanadiske UNEF-kontingenten.

21 mars aksepterte generalsekretæren tilbud fra Frankrike, Nepal og Norge om å sende styrker, deretter fra Nigeria og Senegal. De første franske styrkene ankom 23 mars, nordmennene en uke senere og nepaleserne i midten av april.

ISRAELSK INVASJON 1982

I juni 1982 invaderte Israel igjen Sør-Libanon i den såkalte "Operasjon fred i Galilea"-kampanjen.

Israelske styrker tok seg gjennom UNIFIL's område på flere akser, og UNIFIL's enheter ble instruert til kun å treffe defensive tiltak.

Invasjonen startet 7 juni og to dager senere lå hele UNIFIL's operasjonsområde innenfor det israelsk-okkuperte territoriet. Ikke før i 1985 trakk Israel seg ut igjen, men heller ikke da helt og fullt.

Igen ble en såkalt "sikkerhetssone", som inkluderer Enklaven, men som går noe lenger nord, og som også inbefatter deler av UNIFIL's område, blant annet hele NORBATT.

Israel har til enhver tid ca 1100 mann inne i denne sonen og betraktes av FN og UNIFIL fortsatt som okkupasjonsmakt.

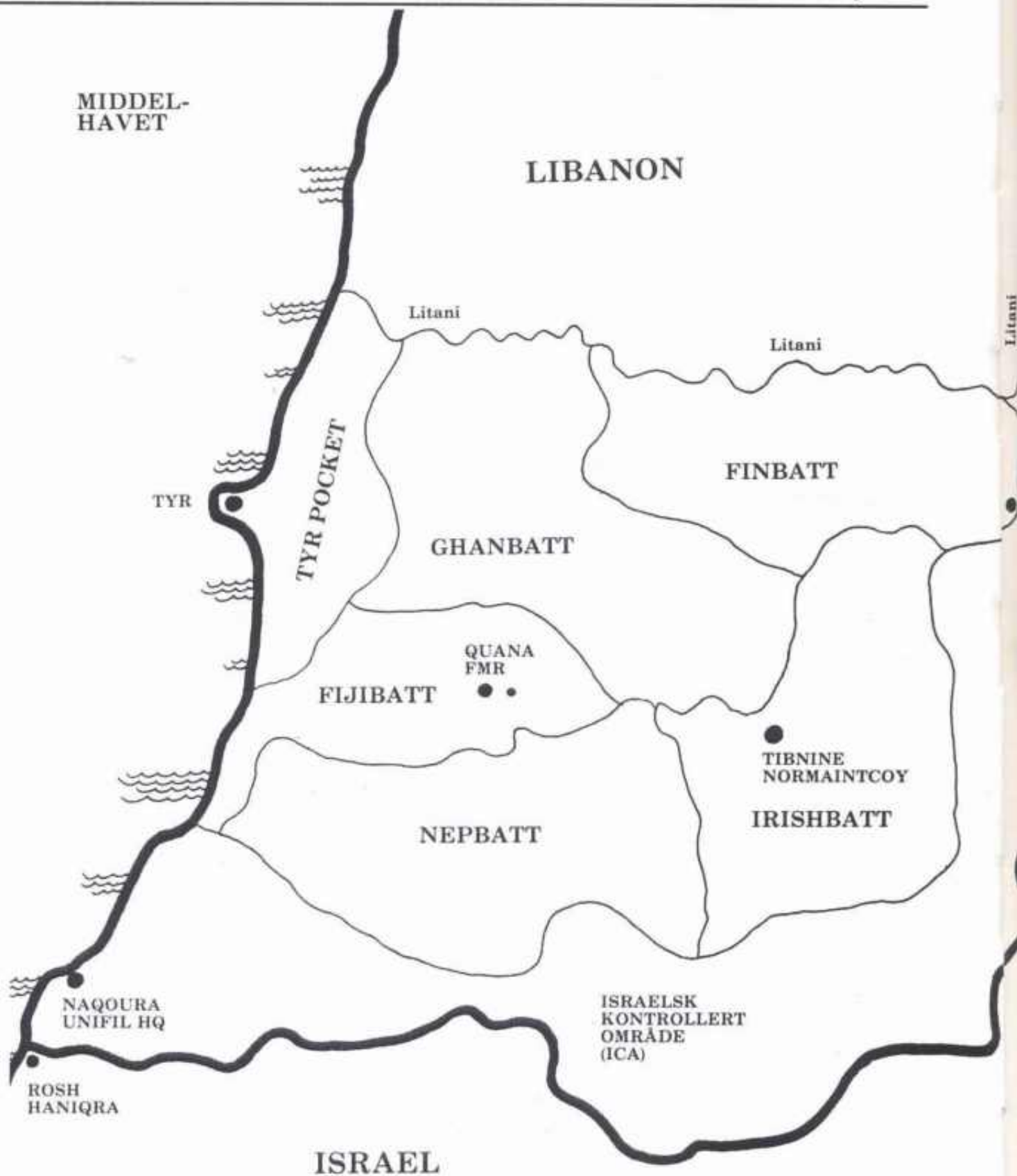
NORGE I UNIFIL

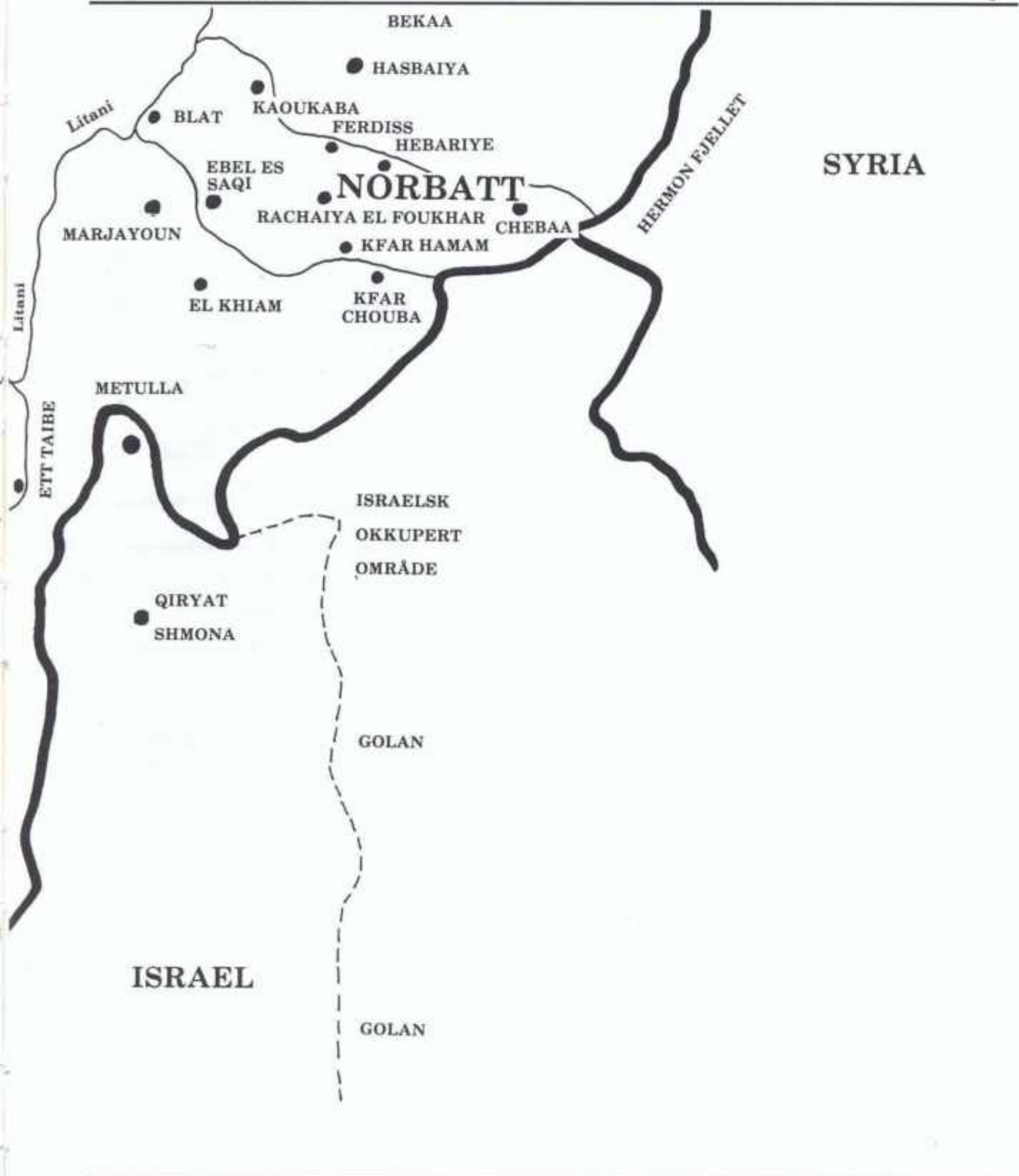
Norge har vært med i UNIFIL helt fra starten av og satte i 1978 inn fire avdelinger. NORBATT (infanteribataljon), NORMAINTCOY (verkstedkompani), NORMEDCOY (feltsykehus) og NORAIR (helikopterving), samt et HQ-element.

I dag deltar vi med NORBATT og NORMAINTCOY, samt et HQ-element på ca 50 mann, militærpolitiet ved UNIFIL's MP-kompani inkludert.

Nordmenn tjenestgjør også ved MP- og MOVCON-elementer i Tyr og Beirut. Nordmenn som tjenestegjør som observatører i UNTSO er også tilknyttet UNIFIL gjennom Observer Group Lebanon (OGL).

Soldat alvorlig-brannskadet

FN-soldat Rolf Holm fra Tropp 1 Kp B pådro seg 20 prosent annengradsforbrenning mens han arbeidet med å brenne av kratt og annen vegetasjon på vollen rundt 4-9 Lagsleir i Norbatt.

Da Rolf Holm tømte ut den siste skvetten med diesel fra kanna kom det plutselig et vindkast fra en annen reiming. Dette førte til at dieselskvetten traff beina hans og at flammene antente ham. Korporal Rolf Arnestad var ute på vollen sammen med den skadede soldaten Rolf Holm og to soldater til. Han løp øyeblikkelig etter brannslukningsapparatet som stod fire meter unna og fikk slokket ilden. Den forulykkede hadde bare på seg kortbukse.

Soldatene i posisjonen iverksatte førstehjelp ved nedkjøling med vann og kalde omslag. Det ble også slått Medevac-alarm.

Volvo-utrykningsstyrken fra 4-11 HQ med sanitetspersonell og ambulansen med lege fra Ebel es Saqi ankom skadestedet med noen minutters mellomrom. Det var ikke nødvendig å utføre førstehjelp utover det som ble utført av mannskapet på 4-9 Lagsleir. Pasienten var ved bevissthet og tilstanden var stabil.

Den skadede soldaten ble evakuert med helikopter til Swed-MedCoy i Naqura. Han ble hentet på helipaden ved 4-8 HQ i kompani B sitt område. FN-soldat Rolf Holm fikk brannskader på venstre arm og på venstre side av kroppen og også på beina.

Nedfiring med den nye båren ble prøvd ut ved OP 4-5 i midten av juli. (Foto: Henrik Bergsfjord)

Ny båretype til NORBATT

Først etter 12 år i Sør-Libanon får NORBATT en skikkelig båre for evakuering av pasienter fra OP-tårn og for helikopterløft. Den er laget av skumplast, kan lett ruller sammen og veier knapt fem kilo. Båren er forøvrig utstyrt med festeordninger for løft med både vertikal (evakuering av OP-tårn) og horisontal båre (helikopter).

Sanitetstroppen fikk en båre av stabsligen i Luftforsvaret

rundt 10. juli, og har siden da testet den i forbindelse med evakuering av OP-tårn.

- Den nye båren har fungert helt etter forventningene. Vi kommer til å be om ytterligere to bårer, slik at vi har en i hver ambulans, sier løytnant Tom Schröder, troppsjef i sanitetstroppen, til Blue Beret. Etter det vi kjenner til har både Swed-MedCoy og Italair sett på båren og er interessert i den.

Hår og skjegg i AO

For noen måneder siden ble det kunngjort nye, kjønnsnøytrale bestemmelser om hårlengde, skjegg, ørepynt og smykker. De nye reglene er kjønnsnøytrale. Men det er strengere bestemmelser for vakt- og paradeavdelinger enn for Forsvaret forøvrig. Det er disse bestemmelsene som gjelder for personellet i Norbatt.

Ørepynt på menn kan mistolkes av religiøse grupperinger i området, det samme gjelder for nesepynt. Heller ikke kvinner har anledning til å bære øre- eller nese-pynt.

Skjegg skal være vel-trimmet. Mannfolkene klipper seg kort, til og med mer enn kort nok. For lang hårlengde skaper ingen problemer for kvinnene, så lenge håret bindes opp riktig under hodeplagg. Håret skal ikke gå nedenfor skjorte-/blusekraven.

Hørt på nett:

Fire — Seks Hotel, dette er Ni, din pappskalle, over! Denne oppkallingen ble hørt på nett i Norbatt i rotasjonsperioden.

(Ni-Fire Papa Alfa)

På skiltet skal byggherren kjennes

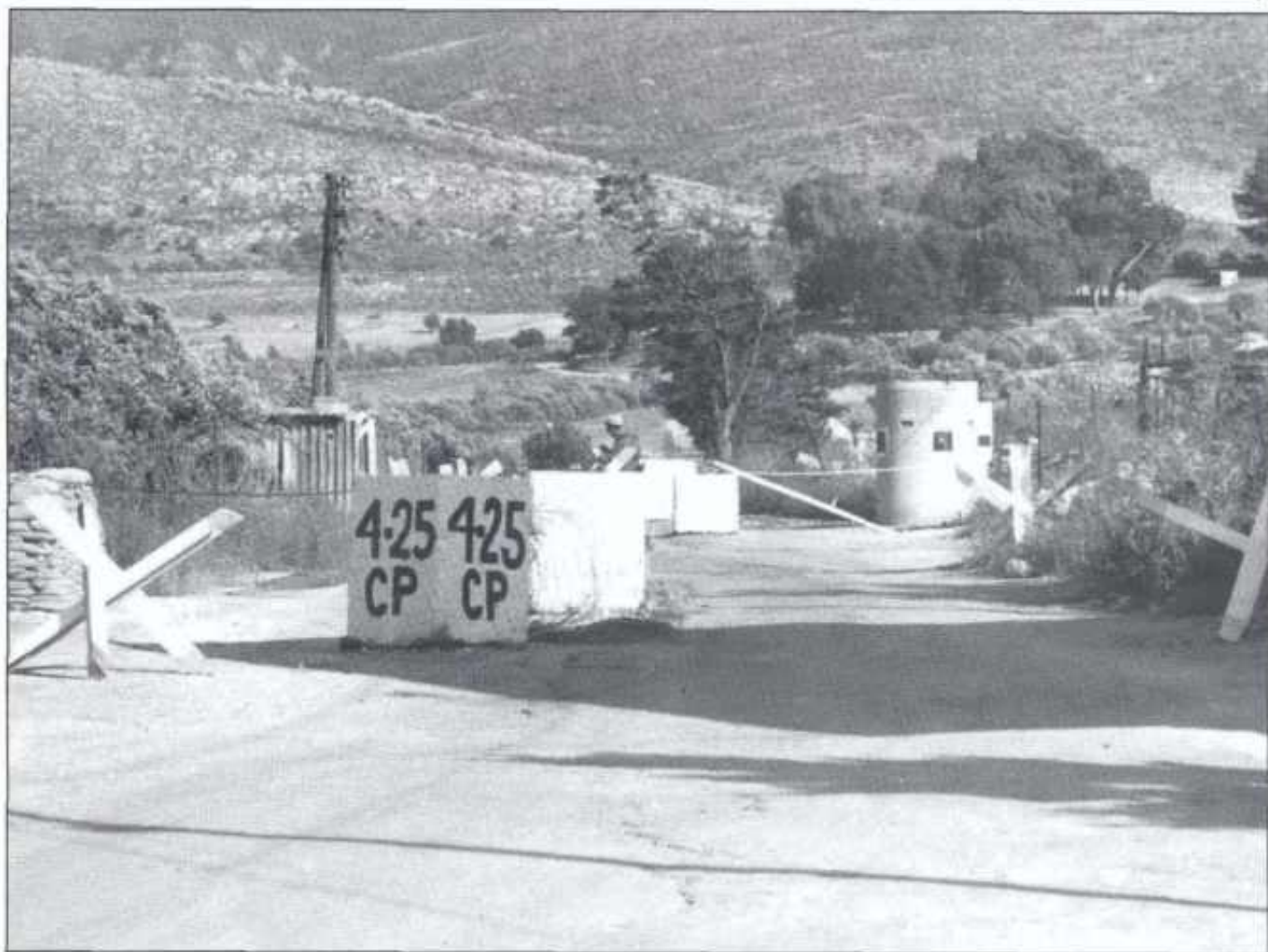
Ingen tvil om at det er Pitroppen som står bak det utmerkede håndverksarbeide bygverket ved siden av representerer. Dette er et nytt, kombinert vakt- og OP-tårn i 4-25 lagsleir.

4-25 Lagsleir, Norbatt: —Pitroppen i Norbatt står bak dette godt synlige skiltet ved hovedveien mellom Ebel es Saqi og Kawka-ba. Ved siden av står det nye kombinerte vakt- og OP-tårnet i 4-25 lagsleir. Vakposten i tårnet kommer til å ha

overoppsyn over 4-25 CP, ha oversikt over trafikken. Tårnet skal også være leirvaktårn. Det blir også installert vekslere i tårnet.

På baksiden befinner det seg en gedigen betongtrapp for adkomst fra leirområdet. Og det er ingen tvil om at det er

Pitroppen som står bak dette utmerkede håndverkerarbeidet. De støper og snekrer i hele Norbatt AO, i tillegg har de stadig seks mann i sving med minerydding på Falkehøyden, forteller Pitroppsjefen. It Harry André Esp til Blue Beret.

Vaktlaget ved 4-3HQ kpA

Vaktlaget ved 4-3HQ består av ni menige geværmenn og en fenrik som lagfører. Den primære oppgaven til vaktlaget går ut på å bevokte leirområdet til 4-3HQ, men ved siden av dette kommer en del sidemannsoppdrag og ikke minst D-1 vakt.

Den mest populære vakten er D-1, en av kpAs utrykningsstyrker. D-1 er en J-20 med en 12,7 mm Browning mitraljøse på lastepånet. Fire menn går hver morgen på D-1 vakt, for å fylle funksjonene som sjåfør, skytter, sikrer og lagleder. Deres oppdrag er:

-På en fornuftig måte stoppe eventuelt bråk i kpAs teig.

-Tailing av kjøretøy fra bla GSS, DFF og IDF i kpAs teig.

-Rykke ut når 1. times regelen ikke blir overholdt.

-Rykke ut ved medevac.

-Rykke ut for å assistere CPer og OPer når det er nødvendig.

D-1 styrken er som alle andre vakter laget har, en 24 timers vakt. Styrken går på klokken 0730, og er i daglig tjeneste frem til klokken

2200. Vakten avsluttes hver morgen klokken 0530 med veiklaring. Likevel er beredskapen hele tiden høy, og utrykningstiden er kort både på dagtid og om natten.

Kort utrykningstid er en nødvendighet, siden D-1 er første ledd i kpAs utrykningsgruppe. Det betyr at D-1 skal være først på situasjonsstedet.

Soldatene mener selv at tjenes-

ten i vaktlaget er topp. De gir også uttrykk for at forholdet mellom befal og menige i vaktlaget, og ellers i 4-3HQ, er meget bra. Folk trives godt, og tjenesten i NOR-BATT blir et minne for livet som ingen av soldatene nøler med å anbefale fremtidige søkere.

RadioNORBATT "morgen, siesta og kveld - hver dag!"

Radio NORBATT, bataljonens mest populære velferdstilbud, har blitt bedre i løpet av kontingent 25. Og enda bedre skal den bli.

Omrent midtveis i kontingenten ble ansvaret for driften flyttet fra velferdskontoret til PIO-seksjonen. Velferdsassistenten, korporal Richard Kongsteien, ble daglig leder for nærradioen og flyttet opp til andre enden av byen, nærmere bestemt til PIO-seksjonens HQ, Ryktebørsen. Kongsteien har flere års erfaring fra bl.a. Radio Motor i Drammen. Sammen med nærmere førti frivillige medarbeidere har han gjort radioen til noe mer enn bare bakrunnsstøy. Kongsteien mener selv at det er takket være

den enorme innsatsen noen av medarbeiderne har lagt ned i Radio NORBATT.

Radio NORBATT har i dag tre daglige nyhetssendinger med nyheter fra både inn- og utland. Den første blir sendt sammen med morgenbriefen klokken 08.00, deretter klokken 12.30 og 18.30. Riktignok er det den første sendingen som blir sendt i reprise utover dagen, - foreløpig.

Hver lørdag har PIO- og MIO-seksjonen sitt aktualitetsmagasin der den siste ukas hendelser både

innenfor og utenfor AO blir tatt opp. Frolands-Svingen har vært et fast innslag i disse sendingene, likeså tolkens arabisk-kurs.

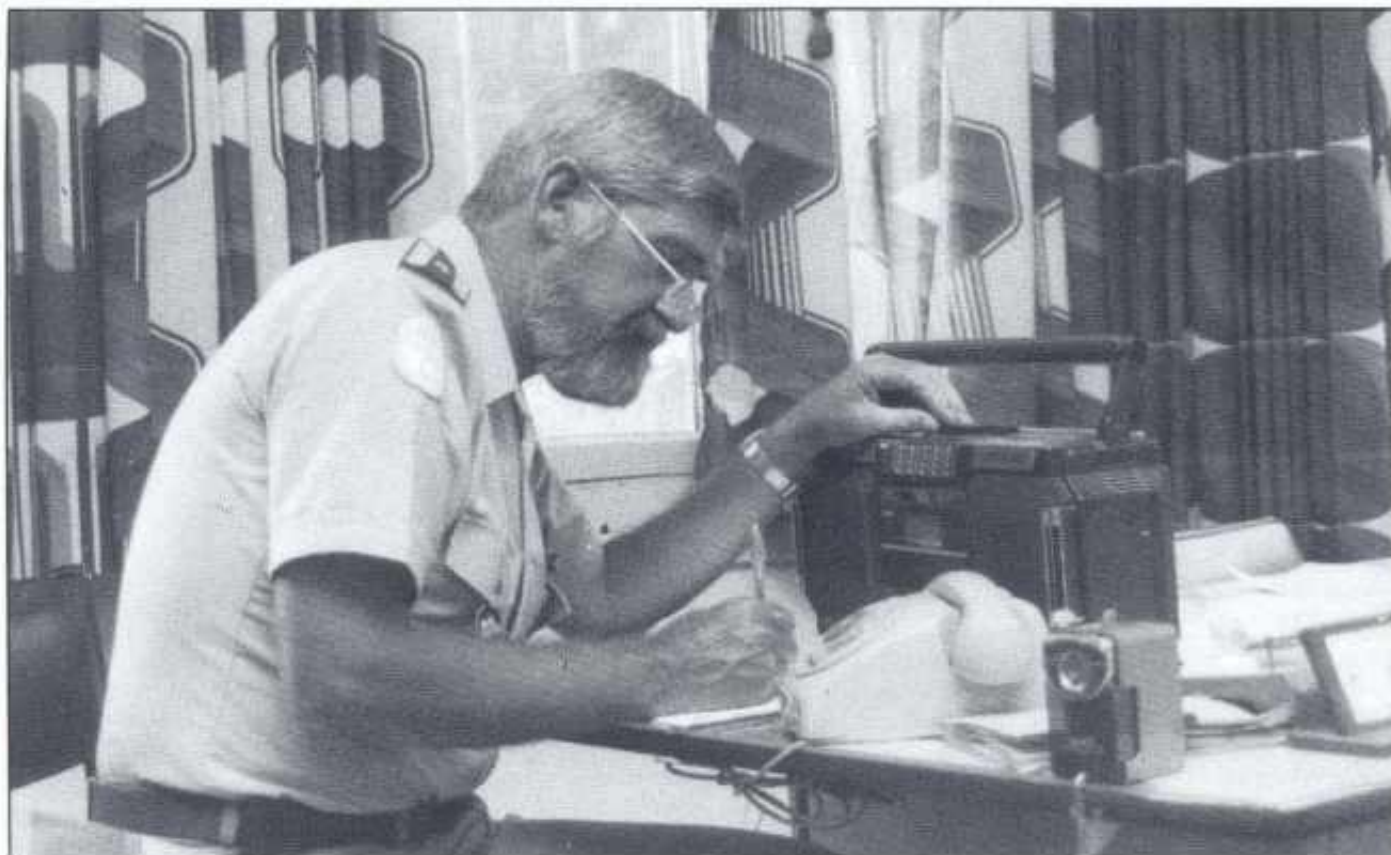
Radioen har også hatt mer å by på i kontingent 25. Programmet "Stjernesmellen" har gått på lufta hver uke i seks måneder, et spørreprogram hvor personellet i NORBATT har fått satt sitt intellekt på prøve. Finalen ble avviklet 19/10, og seieren gikk til BN-stabens representant Dag Handal. Timen mellom 21.00 og 22.00 hver kveld er satt av til forskjellige musikksti-

ler slik at alle en eller annen gang kan få høre "sin" musikk.

Daglig leder Richard Kongsteien har fått rekap og blir å treffe på Radio NORBATT også i neste kontingent. Han lover å gjøre sitt beste for at nærradioen skal bli enda bedre i neste kontingent.

*Bildet under:
Richard Kongsteien, daglig leder
og plateprater i Radio NORBATT.*

Det hører med til en MIOs hverdag å følge med i det som skjer. Her lytter Mørland intenst for å få med de siste nyhetene fra Radio Beirut i en sending full av støy og forstyrrelser. (Foto: Stein Heidal)

Lørdag i Naqoura med MIO Mørland

Lørdag i Naqoura. Det virker som om hele UNIFIL HQ enten er ute på Mingy Street for å få seg en forfriskning, eller har gitt seg Middelhavets blå bølger i vold. Det er varmt og klamt - uniformen sitter som klistret til kroppen. Inne fra Operations Building høres det skurring og spraking i en radio. Er det noen som jobber en lørdag ettermiddag likevel?

Lyden svirrer gjennom korridorene, og jeg følger den til en dør det står "MIO Cell" (MIO Seksjonen) på. Nå er det mulig å oppfatte enkelte brokker av det som kommer over radioen, i hvertfall nok til at man oppfatter at det er engelsk.

- Hørte du hva som ble sagt nå? Det er så forbaska utydelig at jeg bare får med meg halvparten, men jeg skulle så gjerne fått notert det ned, kommer det på klingende norsk inne fra kontoret når jeg viser meg i døren. Og over smale lesebriller sender major Odd

Mørland meg en mellomting mellom et rasende og bønnfallende blick. Men selv om han har tatt nyhetssendingen opp på bånd, så hjelper det oss lite. Etter å ha hørt gjennom opptaket flere ganger, er vi enige om at ingen av oss oppfatter alt av den engelskspråklige

nyhetssendingen fra Beirut.. Så vi lar nyheter være nyheter, og tar oss heller en prat om hva MIOer gjør i Naqoura en lørdag ettermiddag, om FN-tjeneste, om Midt-Østen og om seilskuter.

Følger med

- Det blir veldig mye nyheter

om dagen, sier Mørland mens han tar av seg brillene og lener seg tilbake i stolen bak et overfylt skrivebord. - Radio, fjernsyn, aviser, tidsskrifter og så videre. Skal jeg kunne danne meg et bilde av det som foregår, er det viktig å følge med der man kan.

For er det noe Mørland må, så er det å følge med. Han er MIO (Military Information Officer) ved UNIFIL HQ, en jobb han deler med fem offiserer fra andre nasjoner. Det er heller ikke første gang han er i Libanon i FN-tjeneste, og heller ikke første gang han er MIO. Den stillingen hadde han også i Norbatt i 1983, så det er kjente stier han vandrer på nå.

- Jobben går i første rekke ut på å samle inn informasjon som kan ha betydning for den militære delen av oppgaven UNIFIL er satt til å utføre her i Sør-Libanon. Denne informasjonen blir så brukt til å vurdere situasjonen i området, holde briefinger, sende ut skriftlig informasjon og for å sende informasjon om situasjonen i Libanon hjem til Forsvarets overkommando i Norge, forteller Mørland.

Trives kjempebra

Ellers legger han ikke skjul på at han trives kjempebra i jobben. I det sivile er han lærer med matematikk og realfag som fagkrets, noe som kommer godt med når informasjonen skal analyseres og vurderes. - Dessuten er jeg såpass "sivil" at alle kan komme og spørre meg om hva som helst, og jeg er ikke redd for å spørre og grave selv heller, sier majoren med det smil. -Det er forresten hyggelig at man kan bruke reservebefal i en stilling som denne også, for det er utvilsomt en fordel at man kan bringe med seg litt fra sin sivile bakgrunn, samtidig som det er svært nyttig for meg i den stillingen jeg er mobiliseringsplisert i i Forsvaret hjemme.

Sin egen vri

Når det gjelder å bli kjent med folk, så har Mørland sin egen vi på

det. Fotografering har han holdt på med i mange år, og den gamle, trofaste Nikonen er en kjær følgesvenn også i FN-tjenesten. - Jeg flyr rundt med kameraet stadig vekk, og tar bilder i fleng. Og hva er vel en bedre måte å bli kjent med folk på enn å komme med et pent bilde av dem - gjerne en forstørrelse? Det skaper kontakt, og dermed er det gjort, smiler Mørland, som også har et annet råd å komme med til nordmenn i FN-tjeneste: - Vær utadvendt! Vær åpen for nye inntrykk! Sug inn av atmosfæren og miljøet her og gi deg selv tid til å fordøye det og å la det synke inn. Det vil du ha utrolig mye igjen for. Området her er utrolig rikt på kultur og historie. Det ligger bare der og venter på deg, sier Mørland og retter seg opp i stolen, ivrig i blikket. Nå er det tydelig at vi har kommet inn på noe han ivrer for. - Burde vi ikke klare å få til "kulturturer" også? spør han. - Ikke et vondt ord om bibelturer eller badeturer, men det er så mye annet som kan være av interesse her også! Tenk bare på Akko, eller sjøfartsmuseet i Haifa. Hvor mange er det som vet om det, forresten? Eller arkeologiske museer. Og hva med korsfarertradisjonene? Bare ved å se oss litt rundt her i Libanon, finner vi historie i massevis. Hvor mange av oss har besøkt borgen i Tibnin? Tenk litt på det neste gang du er i de traktene, sier Mørland, mens det gnistrer begeistret i øynene bak de smale brilleglassene. - Det er sikkert mange som er enige med meg, tror du ikke? Hva med å gi de ansvarlige dette tipset gjennom Blue Beret: Benytt sjansen nå, og forsøk å få til organiserte turer der kultur og historie blir viet den oppmerksomheten de fortjener!

Seilskuter

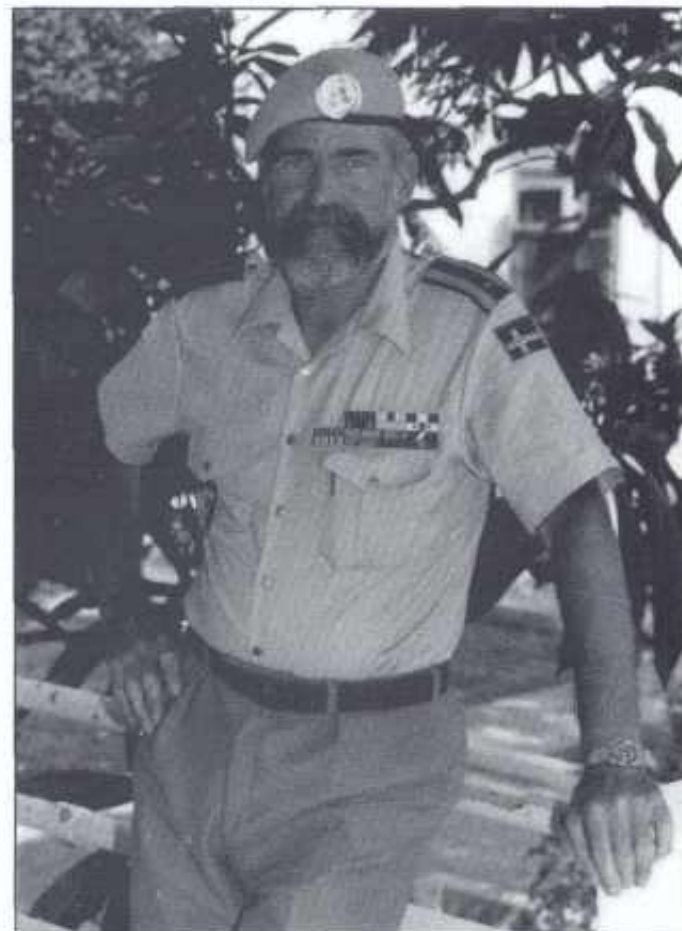
Den som prater med Mørland kan ikke unngå å legge merke til sørlandsdialekten. Selv om han ikke har bodd i byen siden han gikk ut av gymnaset, er det ingen tvil om

at Arendal er fødebyen. Noe han forøvrig har til felles med intervjueren, og det skulle i løpet av samtalen vise seg at det ikke var det eneste vi hadde felles. Familien Mørland er en av de tradisjonsrike sjøfartsfamiliene i Arendal, en gang Europas ledende sjøfartsby. Og med den bakgrunnen er det vel ganske naturlig at Mørlands store lidenskap er seilskuter, i første rekke dem som har vært i familiens eie. -Jeg har til nå klart å samle et arkiv over 50 skuter, og med originalprotokollene til de fleste av dem, sier Odd Mørland med dårlig skjult stolthet. - Og jeg har bilder, eller reproduksjoner av malerier av atten av dem. Til og med Aust-Agder Arkivet spør meg om hjelp når det gjelder data om gamle seilskuter!

Og når jeg ymter frempå om at min familie har vært skipsbygger i generasjoner, og nevner både navn og skuter, så går det nøyaktig fire sekunder før Mørland har ramset opp en rekke skuter min familie har bygget for hans! Og hadde det ikke vært for at nyheter på skurrende engelsk og pliktene for morgendagens briefing hadde brakt major Mørland tilbake til hverdagen i Operations Building i Naqoura, så hadde det blitt en lang kveld med seilskuter, sjø og Sørland. Men i fredens tjeneste kaller pliktene - døgnet rundt.

- Fikk du med deg det hun sa nå? sier MIO Odd Mørland ivrig og konsenterer seg om radioen og nyhetene fra Beirut igjen.

(Stein Heidal)

Odd Mørland trives i Libanon. - En verden full av nye inntrykk og rik på kultur venter dem som vil oppleve noe utover den vanlige tjenesten, sier han. (Foto: Stein Heidal)

Frolands-Swingen med egen fanklubb

Presidenten i "Frolands-Swingens Venner", sersjant Kjetil Volden, med to av de tre platene av Frolands-Swingen som finnes i Radio NORBATTs platearkiv. (Foto: Ola Ramsøy Nystøyl)

- Målet vårt er at alle i kontingent 25 skal reise hjem som fans av Frolands-Swingen, sier sersjant Kjetil Volden, ass. MIO og president i "Frolands-Swingens venner".

Vervingen av nye medlemmer til fanklubben har gått over all forventning. Medlemstallet har forlenget passert ti, og stadig flere kommer til. Nye medlemmer blir offentliggjort hver lørdag i PIO/MIO-briefen på Radio NORBATT.

Norsk kultur

- Frolands-Swingen er viderebærere av norsk kultur. Musikken setter en ekstra spiss på tilværelsen for det norske FN-personellet og hindrer hjemlengsel, sier sersjant Volden til Blue Beret.

Han mener at gruppa synger om

kjærlighet, sorg og glede på en norsk måte. De beskriver dagligdagse ting som vi kjenner fra våre egne liv.

Støtteapparat

President Volden har etter hvert som medlemsmassen har økt, fått

et stadig sterkere støtteapparat i ryggen. Blant medlemmene i dag finner vi blant annet to VOer, sjef KpA, sanitetspersonell og løytnant Lynum på BN-ekspedisjonen.

- Snart er målet nådd. Om ikke lenge vil vi oppleve å treffe på

noen av støttespillerne våre uansett hvor vi befinner oss i NORBATT AO, sier den optimistiske presidenten i "Frolands-Swingens Venner", sersjant Volden.

- Hvordan ble "Frolands-Swingens Venner" startet?

- Under en PIO/MIO-brief tidligere i sommer ble vi som satt i studio, enige om å spille hver vår ønskemelodi. Jeg valgte selvsagt Frolands-Swingen, og på "direkten" foreslo MIO, kaptein Anthonsen, å starte egen fanklubb for Frolands-Swingen, forteller Volden.

I dag er Frolands-Swingen den absolutt mest omdiskuterte gruppa i hele NORBATT AO. Musikken spilles daglig under morgenbriefen og i PIO/MIO-briefen hver lørdag.

"Kvitt eller dobbelt"?

"Frolands-Swingens Venner" skal først og fremst være en sosial klubb, men presidenten legger likevel opp til en rekke kreative aktiviteter for medlemmene.

- Vi har tenkt å arrangere studiekvelder der medlemmene i fellesskap analyserer tekstene til Frolands-Swingen. Spørrekonkurranse på Radio NORBATT med spørsmål om gruppa kan også være aktuelt. Kanskje vil en av oss stille opp i "Kvitt eller dobbelt" neste gang, forteller Volden.

Under samtalen med presidenten bryter en av de andre medlemmene inn og foreslår at inntektene fra den neste innsamlingsaksjonen i NORBATT skal gå til innspilling av ny plate med Frolands-Swingen.

Sersjant Volden har søkt om rekap, ikke minst for å drive arbeidet i "Frolands-Swingens Venner" videre i kontingent 26.

Mektroppen i ny leir på Falkehøyden

Den nye mekleiren som bakgrunn for en fornøyd gjeng som har rekap i kont XXV. Fra venstre: Gard Løken, Lt Svend Svendsen (tr sj), Lasse Svendsen, Gunnar Vangberg, Jan Hugo Bårdsen og Ulf Anders Dobloug. (Foto: Stein Heidal)

Fornøyd med "Camp Eagle"!

- Det var veldig godt å komme på plass, sier løytnant Svend Svendsen. Etter en tur rundt i den nye mekleiren på Falkehøyden, ser det ut til at de 48 mann som holder til der er enige med troppsjefen sin.

Enormt mye har skjedd på ekstremt kort tid, når det gjelder flyttingen av 4-2HQ fra Ebel Es Saqi til Falkehøyden. Ikke minst har troppen selv gjort en kjempeinnsats den siste tiden.

-Det var som et knips med fingrene, så var vi på plass, sier Svendsen, og berømmer mannskapene sine. Det meste er nå på plass, selv om man her og der kan se at flyttesjauen ikke helt er over.

Garasjer og vedlikeholdsplass for kjøretøyene er ikke ferdig ennå, men siste hånd legges på verket nå. Og når det arbeidet er i havn, skulle det meste være gjort.

-Jeg ser positivt på at vi kom oss ut av Saqi - både når det gjelder nærforsvar og utrykninger, sier løytnant Svendsen. -Men det kan bli enda bedre. Vi får prøve og eventuelt feile litt, og se på resultatet etter en stund, mener han.

Lurer du forresten på hvorfor mektroppens nye leir heter "Camp Eagle"? Det var det en av troppens egne soldater som sørget for under innsamlingsaksjonen i kont XXIV. Da ble retten til å navngi leiren auksjonert bort. Og for den nette sum av \$ 110,- ble posisjonen for fremtiden hetende "Camp Eagle".